

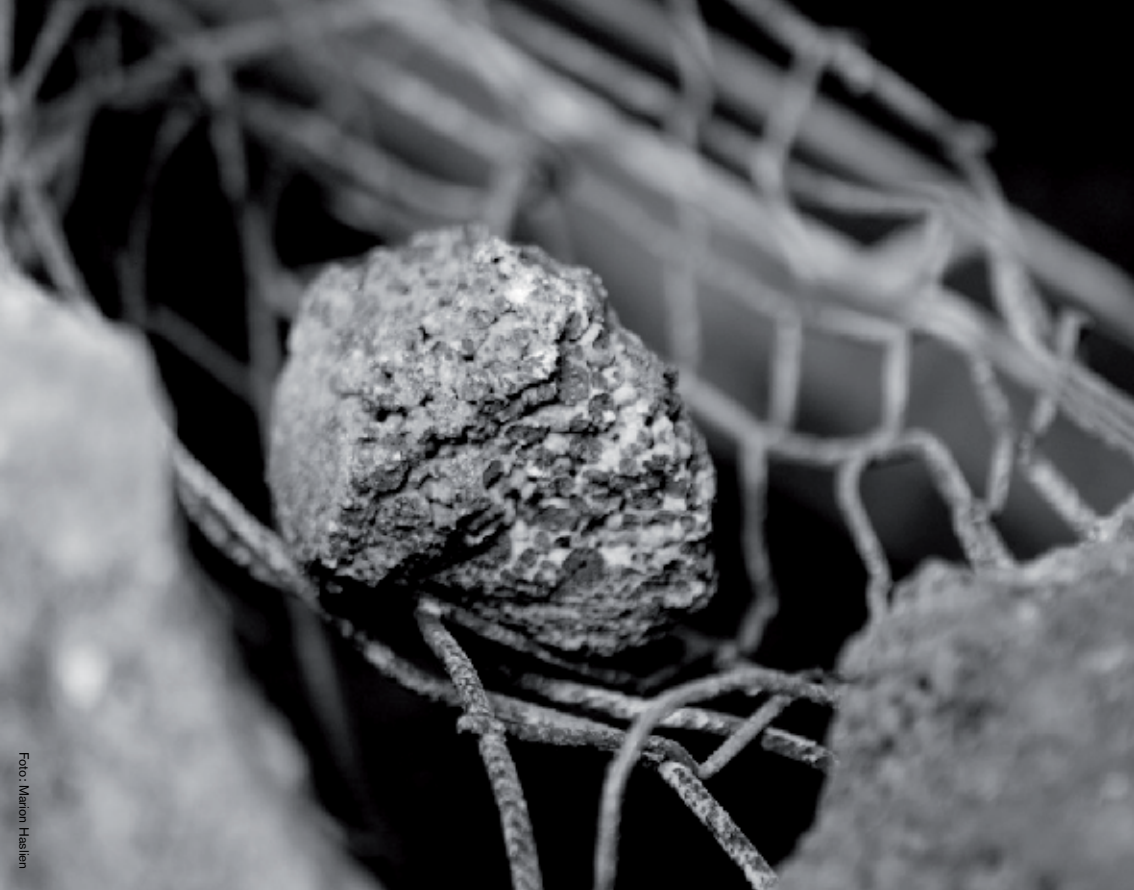

Foto: Marion Haslen

KILDESORTERING PÅ BYGGEPLASS

Lukket container (lift). 8-10m³

Åpen container (lift) sertifisert for kranløft. 8m³

Åpen container (lift). 10m³

Avfallsbeholder 140L

Avfallsbeholder 240L

Åpen container (krok). 22 eller 28 m³

Avfallsbeholder 360L

Avfallsbeholder 660L

Åpen container (krok). 35 eller 41m³

Åpen container med lem (lift). 5m³

Avfallsbeholder 1000L

Fraksjoner

Treverk

Trevirke

Skal inneholde ubehandlet og behandlet trevirke med f.eks. maling, lim, lakk eller kjemikalier, men som ikke regnes som farlig avfall. Skal ikke inneholde trykkimpregnert trevirke eller brannhemmende plater.

Restavfall

Restavfall

Skal inneholde ordinært blandet avfall til sortering. Skal ikke inneholde kjøkken- og matavfall, EE-avfall, farlig avfall, eksplosiver og trykksatt stoff, radioaktive stoffer, smittetfarlig avfall, medisinalavfall eller flytende avfall.

Brennbart avfall

Utsortert brennbart avfall

Skal inneholde utsorterte avfallsfraksjoner egnet for energiutnyttelse, for eksempel plast, papp/papir, etc. Skal ikke inneholde EE-avfall, farlig avfall, eksplosiver, trykksatt stoff, radioaktive stoffer, smittetfarlig avfall, medisinalavfall, kjøkken- og matavfall, stein og betongrester, fraksjoner egnet for materialgjenvinning, andre fraksjoner ikke egnet for forbrenning, som for eksempel gips.

Gips

Gips

Skal inneholde gips som er ubehandlet eller som er behandlet med tapet, maling eller lignende. Skal ikke inneholde gips med rester av flislim, fliser eller lignende materiale.

Rene masser

Rene masser

Skal inneholde rene masser. Skal ikke inneholde fremmedelementer eller forurensede masser.

EE-avfall

EE-avfall

Skal inneholde kasserte uemballerte elektriske og elektroniske produkter (alle varegrupper) og farlig avfall som er EE-avfall. Skal ikke inneholde emballasje, farlig avfall som ikke er EE-avfall eller annet avfall.

Kabler og ledninger

EE-avfall - kabler og ledninger

Skal inneholde alle typer kabler og ledninger. Skal ikke inneholde emballasje eller annet avfall.

Metall

Metall

Skal inneholde stål og metaller. Metaller hvor det kan forekomme plast og andre ikke ønskelige fraksjoner i metallet. Dette er fraksjoner som naturlig hører med til produktene som er kassert. F.eks. kan dette være sykkeldekk på en kassert sykkel. Skal ikke inneholde avfallsdel som overstiger 10%.

Papp

Bølgepapp

Skal inneholde minimum 95 % bølgepapp – resterende skal være kartong. Skal ikke inneholde våtsterkt papir eller annet avfall.

Plastfolie

Plastfolie

Skal kun inneholde myk folie plast som er ren fra sekker, krympetfolie, byggfolie, strekkfilm eller lignende. Skal ikke inneholde stroppebånd, presenninger, hardplast, gummi, andre plasttyper eller annet type avfall.

Farlig avfall

Asbest

Asbest

Skal inneholde emballert asbest. Skal ikke inneholde uemballert/defekt emballert asbest eller annet avfall.

Farlig avfall

Avfall med bromerte flammehemmere

Skal inneholde avfall med bromerte flammehemmere over grensen for farlig avfall. Skal ikke inneholde annet avfall.

Avfall med ftalater

Skal inneholde avfall med ftalater over grense for farlig avfall og vinylbelegg med ftalater. Skal ikke inneholde annet avfall.

Lysstoffør

Lysstoffør

Skal inneholde kun rette lysstoffør. Skal ikke inneholde lysstoffør som ikke er rette, andre lyskilder som sparepærer og glødelamper, annet EE-avfall, emballasje eller annet avfall.

Maling Lim og Lakk

Maling, lim og lakk

Skal inneholde maling og lakk, trykkfarger, trykkfargeslam, toneravfall, lim, klebemidler, tetningsmasser samt emballasje med rester av maling, lim og lakk. Skal ikke inneholde løsemidler, produkter m/isocyanat, produkter m/organiske peroksid eller lutbaserte trebehandlingsprodukter.

PCB-holdige glassruter

PCB-holdige glassruter

Skal inneholde isolerglassruter produsert i Norge i perioden mellom 1965 og 1975 og importerte ruter frem til 1980. Skal ikke inneholde andre typer isolerglassruter eller andre typer avfall/farlig avfall, isolerglassruter merket "Thermopane", enkle og koplede vinduer, norske isolerglassruter produsert etter 1975 eller utenlandske produsert etter 1980.

Forurensede masser

Forurensede masser

Skal inneholde forurensede masser fra bygg og anlegg og forurensede masser av jord og grunn. Skal ikke inneholde annet blandet materiale eller fremmedelementer samt masser som er farlig avfall.

Treverk trykkimpregnert

Trevirke, trykkimpregnert

Skal inneholde trykkimpregnert trevirke (Kobber (Cu)- eller kobber/ krom/arsen (CCA)-impregnert trevirke). Skal ikke inneholde annet avfall.

Foto: Marion Haslien

Foto: Marion Haslien

Planlegg kildesorteringen!

En vellykket avfallsløsning kjennetegnes med at den både er miljøriktig og kostnadseffektiv. Kildesortering er en avgjørende suksessfaktor i forhold til dette. Vi anbefaler derfor å gjøre en vurdering på avfallsstrømmene før avfallet oppstår. Blir avfallet blandet må det sorteres på våre anlegg, men ved kildesortering på byggeplass kan det kjøres direkte til gjenvinning. Det vil føre til god miljøinnsats og lavere kostander.

Fire gode grunner til kildesortere på byggeplass

1. Ytre miljø

Kildesortering gjør at ressursene kan benyttes på en fornuftig måte i kretsløpet. For eksempel kan plastemballasje bli til fleeceklær mens trevirket kan bli biobrensel. Farlig avfall må alltid håndteres separat, slik at dette ikke forurensar det øvrige avfallet. Miljøet spares dermed for unødvendige belastninger.

2. Forskriftskrav

Kapitel 15 i avfallsforskriften krever at minimum 60 % av avfallet kildesorteres på byggeplass. I tillegg må det lages en avfallsplan for sorteringen. Skal du rive eller rehabilitere, må du også få laget en Miljøsaneringsplan. Humlekjær & Ødegaard AS er behjelpelige med å utarbeide både avfallsplaner og miljøsaneringsplaner.

3. Økonomi

Det er en klar sammenheng mellom det å kildesortere avfallet og få en kostnadseffektiv avfallsløsning. Verdien på det kildesorterte materialet bidrar til at det skal lønne seg å sortere avfallet.

4. Helse og arbeidsmiljø

God avfallshåndtering gir en ryddigere byggeplass og et sikrere arbeidsmiljø. Dette reduserer skader og sykefravær.

Hva skal sortere ut?

I et byggeprosjekt vil avfallsfraksjonene variere med byggefasene. For eksempel er det i begynnelsen mye betong mens det mot slutten er mye emballasje (papp og plast). Se også illustrasjonen nedenfor. Avfallsfraksjonene er selvfølgelig også avhengige av type bygg og byggemåte. Fraksjonene som skal kildesorteres bør være i samsvar med fraksjonene som er beskrevet i avfallsplanen. Vi minner også om at det alltid oppstår farlig avfall på en byggeplass (fugemasse-patroner, spraybokser, maling og etc.). Myndighetene stiller tydelige krav til avfallsbesitter om håndtering av dette.

Typiske avfallsfraksjoner som oppstår ved nybygg, rehabilitering og rivning

Trevirke

Varen består typisk av blandet trevirke fra rivningsaktiviteter, byggeplasser, kommunale gjenbruksstasjoner eller egen sorteringsaktivitet. Trevirke kvernes til flis hvor spriker og lignende blir utseparert med magneter. Flisa benyttes til forbrenningsanlegg der det produseres fjernvarme, damp eller lignende.

Gips

Gipsavfall kan være hele og halve plater eller småbiter, nytt eller gammelt avfall og kan inneholde følgende forurensning: tapet, glassfiberstrie, maling og skruer. Gipsen kvernes og sorteres. Overflate-materialene/forurensningene kan gå til energigjenvinning. Gipsen kan benyttes i nye gipsprodukter.

Papp og papir

Papp og papir består typisk av emballasje rundt nye produkter. Papp- og papirmateriale gjenvinnes til nye papp- eller papirprodukter.

Myk plast

Ren PELD folie fra sekker, krympfolie, byggfolie, strekkfilm eller lignende. Folien kan være både klar og farget. Folien vil bli material- eller energigjenvunnet avhengig av kvaliteten på plasten.

Metaller

Komplekst jern er sammensatt av stål og ikke-magnetiske metaller av ulike typer. Dette er en typisk fraksjon for bygg og anlegg som ikke har en ensartet type skrapjern. Det kan forekomme plast og andre ikke-ønskelige fraksjoner som naturlig hører med til produktene som er kassert. F.eks. kan dette være sykkeldekk på en kassert sykkel. Andelen av ikke-ønskelige fraksjoner skal ikke overstige 10%.

EE-avfall

Utrangerte elektriske og elektroniske produkter. Dette avfallet er, eller kan være, definert som farlig avfall. EE-avfall miljøsaneres for farlige komponenter. Rene metaller, stål, plast eller annet råstoff sorteres ut for materialgjenvinning. Lysstoffrør og sparepærer fjernes fra lamper før de kastes, da de skal levers separat.

AVFALL I EN BYGGEPROSESS

Utgraving	Grunnarbeid	Råbygg	Utv. kledning	Innv. kledning	Innredning
Jord og stein					
Farlig avfall					
	Betong				
	Metall				
	EPS				
		Takbelegg			
			Gips		
			Isolasjon		
			Plast		
	Tre				
			Glass		
				EE-avfall	
				Papp	
	Blandet avfall				

Foto: Marion Haglen

Blandet avfall/usortert restavfall

Varen består av ulike typer avfallsfraksjoner som ikke er egnet for gjenvinning eller som må sorteres før gjenvinning. Ved mottak gjennomgår varen en visuell kontroll, deretter en utsortering av gjenvinnbare fraksjoner. Det som ikke kan materialgjenvinnes blir prosessert til en brennbar fraksjon. Avfall som verken kan material- eller energigjenvinnes leveres til godkjent deponi. Fraksjoner som sorteres ut til materialgjenvinning går til respektive materialgjenvinningsløsninger, mens brennbart restavfall går til energigjenvinning.

Utsortert, brennbart avfall

Varen består av ulike brennbare avfallsfraksjoner. Varen skal være utsortert noe som forutsetter at det også finnes en løsning for ordinært, blandet avfall (restavfall). Det kan stilles spesifikke krav til størrelse på enheter og innsamling, avhengig av hvilket forbrenningsanlegg det leveres til. Avfallet skal ikke inneholde metaller, EE-avfall, treverk, betong eller andre fyllmasser, fliser, gips eller andre store enheter.

Rene masser/fyllmasser

Fraksjonen omfatter materialer fra bygg og anlegg som ikke er forurensset med farlige stoffer. Ved tvil må avfallsbesitter dokumentere (gjennom analyse) at massene er rene. Vær oppmerksom på at (særlig) eldre fraksjoner bygg- anleggsmasser, eller varer som er befengt med maling, lim, lakk eller fugemasser, ofte ikke er rene. Rene masser kan være betong med eller uten armering, tegl, leca, ytong, takstein, sand, stein, jord og lignende.

Farlig avfall

Farlig avfall er alle typer avfall som lov og forskrifter klassifiseres som deklarasjonspliktige. Farlig avfall er avfall som ikke hensiktsmessig kan behandles sammen med andre typer avfall, fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall skal leveres med deklarasjonsskjema til godkjent innsamler eller mottak for farlig avfall. I ytterste konsekvens må alt avfallet behandles som farlig avfall.

Forurensede masser

Forurensede masser inneholder forurensninger slik at de ikke kan klassifiseres som rene, men ligger under grensen for farlig avfall. Fordi forurensningsgrad og -mengde innvirker på disponeringsmulighetene, må forurensning dokumenteres før leveranse. Dersom avfallet skal deponeres, er avfallsbesitter pliktig å gjennomføre en basiskarakterisering av avfallet iht. avfallsforskriften kap. 9.

Vinduer

I isolerglassruter produsert i Norge mellom 1965 og 1975, og importerte ruter frem til 1980, kan det være benyttet PCB-holdig forseglingslim. Disse rutene skal derfor samles inn separat som farlig avfall. Produksjonsåret er som regel preget inn i avstandsskinnene mellom glassene. Dersom identifi- sering ikke er mulig, skal vinduene håndteres som PCB-holdig. Isolerglassruter produsert på 1970- og 1980-tallet kan også inneholde klorparafiner og ftalater i forseglingslim og gummipakninger som er over grenseverdien for farlig avfall. Denne typen ruter skal også behandles som farlig avfall.

Dette skal behandles særskilt

Disse avfallstypene må håndteres forsvarlig slik at ikke miljøet forurenses, eller at det fører til skade på dyr og mennesker.

- Olje, maling, lakk, løsemidler, plantevernmidler, andre kjemikalier, væsker og stoffer
- Brann- og eksplosjonsfarlige materialer
- Asbestholdige materialer
- Blybatterier
- EE- avfall (hvitevarer, kuldemøbler, brunevarer, verktøy og ledninger)
- Spraybokser, lim- og fugepatroner og isolasjonsskumbokser

Ta kontakt med oss ved behov for rådgivning og veiledning, se også vår hjemmeside for mer utfyllende informasjon. www.humlegaard.no

Avfallsforskriften

Avfallsforskriften krever at det skal utarbeides avfallsplan ved

- Nybygg og påbygg større 300 m²
- Rivning og rehabilitering større enn 100 m²
- Konstruksjoner/anlegg som genererer mer enn 10 tonn avfall
- Minimum 60 % (vekt) av avfallet skal sorteres på byggeplass/anlegg

Konsekvensene av dårlig avfallshåndtering kan bli:

- Bøter fra Plan- og bygningsetaten ved kontroll
- Feilsortert avfall inn til våre mottak er lite gunstig både for oss og våre kunder
Dette kan bli belastet med avviksgebyr. Vi ønsker å forebygge dette i samråd med våre kunder.

Informasjon/oppfølging

Alle ansatte og innleide på byggeplassen må informeres om avfallshåndtering. Sett klare regler for hvordan dere ønsker avfallshåndteringen skal være. Forklar hva som skal kastes i hvilke containere. Merk alle containere/beholdere på byggeplassen med fraksjonsmerker. Sett av tid til å følge opp avfallshåndteringen gjennom hele prosjektet. Sørg for at det er nok traller og sekker i bygget og hold transportveiene frie. Bruk oppdatert informasjon om avfallsmengder og oppnådd sorteringsgrad fra Humlekjær og Ødegaard underveis. Bruk denne informasjonen aktivt ovenfor medarbeidere og underentreprenører slik at fokus og motivasjon for kildesortering opprettholdes.

Har du spørsmål om kildesortering?

- Container typer
- Avfallsplaner
- Planlegging
- Råd og veiledning
- Befaring
- Spesielløsninger
- Miljøsaneringsbeskrivelse

Kontakt oss på telefon 69 34 51 79

Våre tjenester

- Containerutleie
- Maskin transport
- Avfallstransport
- Kildesortering og gjenvinning
- Kartlegging av miljøskadelige stoffer
- Farlig avfall
- Forurenset masser
- Renovasjonsbeholdere
- Utleie av komprimerende utstyr
- Lagercontainere
- Kranbil transport av avfall og metaller

Idé og design: Rad&Vink
Brosjyren er trykket på Anslais Cocoon som er laget av 100% returpapir.

Humlekjær & Ødegaard AS

Postboks. 33, 1650 Sellebakk

Telefon 69 34 51 79

Faks 69 39 22 71

E-post: post@humlegard.no

www.humlegard.no